

ANALIZA JURIDICĂ COMPARATĂ A INFRAȚIUNILOR VAMALE COMISE LA TRIMITERILE POȘTALE INTERNAȚIONALE

Oleg CALINEAC

CZU: 343.37:340.5

calineacoleg@mail.ru

În etapa actuală, serviciile poștale sunt folosite pe larg de utilizatori atât persoane fizice, cât și persoane juridice, devenind un serviciu foarte accesibil și comod pentru transportarea coletelor în țară dar și peste hotarele ei. În vederea dezvoltării comunicațiilor între popoare printr-o funcționare eficientă a serviciilor poștale și pentru a contribui la atingerea țelurilor înalte ale colaborării internaționale în domeniul cultural, social și economic, un grup de țări și-au unit forțele și au creat Uniunea Poștală Universală, care are în prezent 192 de membri (190 de state și două membre comune ale teritoriilor dependente grupuri) [1]. Printre statele membre ale Uniunii Poștale Universale sunt: orașul Vatican și fiecare Membru ONU cu excepția Andorra, Insulele Marshall, Statele Federate ale Microneziei și Palau. Aceste patru state au corespondența livrată prin intermediul unui alt membru al Uniunii Poștale Universale (Franța și Spania pentru Andorra și Statele Unite pentru celelalte). Întru reglementarea tuturor raporturilor juridice dintre acestea, statele au adoptat Constituția Uniunii Poștale Internaționale, fiind creat un teritoriu postal unic pentru schimbul reciproc de trimiteri ale poștei de scrisori între țările membre cu asigurarea libertății de tranzit pe întreg teritoriul așa-numitei Uniuni Poștale Universale.

Urmărind scopul prevenirii și combaterii transportării unor obiecte interzise și/sau periculoase prin intermediul trimiterilor poștale, au fost adoptate un șir de acte normative în acest sens. Printre acestea se regăsesc: Recomandările referitoare la transportul mărfurilor periculoase, Instrucțiunile Tehnice ale Organizației Aviației Civile Internaționale (OACI) și Regulamentul pentru transportul mărfurilor periculoase al Asociației Transportului Aerian Internațional (IATA).

Atunci când expeditorul intenționează să trimită un colet peste hotarele țării, acesta are obligația de a întocmi o declarație vamală. Articolul 152 pct. 8) Regulamentul Poștei de Scrisori 25.01.2005 prevede că „conținutul trimiterii trebuie să fie indicat în detaliu în declarațiile vamale CN22 și CN23. Administrațiile poștale vor asigura redactarea completă a declarațiilor vamale CN22 și CN23, pentru a se facilita vămuirea rapidă a trimiterilor”[2].

Formularele CN22, CN23 sunt declarații vamale care conțin date despre expeditor/destinatar, precum și descrierea detaliată a conținutului expedit, cantitatea, greutatea și valoarea acestuia. Formularele CN22, CN23 sunt atașate pe partea cu adresă a trimiterii [3]. Prin semnarea declarației vamale poștale, expeditorul certifică faptul că descrierea conținutului menționat pe formular corespunde cu conținutul inclus, precum și alte date aferente formularului.

Astfel, prin normele enunțate *supra* sunt asigurate administrațiile organelor poștale împotriva abuzurilor expeditorilor, care, urmărind scopuri bine determinate, acționează cu rea-credință și încearcă să evite achitarea plăților vamale prin întocmirea unei declarații vamale ce nu corespunde adevărului.

Legislația penală a Republicii Moldova, precum și legislația penală a altor state încriminează aceste abuzuri, or prin neachitarea plăților vamale se atentează la securitatea economică a statelor, fapt ce nu trebuie admis.

Convenția Universală Poștală stabilește la art. 11 tipurile de infracțiuni săvârșite la trimerile poștale, ce urmează a fi incluse în legislațiile statelor membre, și anume: „1.1.1 introducerea în trimerile poștale de stupefiante, substanțe psihotrope sau materiale explozibile, inflamabile sau alte substanțe periculoase, neautorizate în mod expres de Convenție”, precum și „1.1.2 introducerea în trimerile poștale de obiecte cu caracter pedofil sau pornografic reprezentând copii” [4].

În literatura juridică s-a conturat ideea conform căreia infracțiunile comise la trimerile poștale fac parte din categoria infracțiunilor vamale. În legislația Republicii Moldova, la categoria infracțiuni vamale regăsim doar două infracțiuni, și anume: art. 248 Cod penal al RM – contrabanda și art. 249 – eschivarea de la achitarea plăților vamale.

Întrucât lupta cu infracțiunile vamale este una dintre cele mai actuale probleme ale comunității internaționale, ne vom referi și la încriminarea infracțiunilor vamale în legislațiile altor state, privitor la care putem menționa că reglementările date și-au găsit reflectare fie în Codul penal, fie în Codul vamal (legislația vamală) al statelor respective. În mare parte, la trimerile poștale internaționale poate fi săvârșită infracțiunea de contrabandă, care este reglementată în majoritatea legislațiilor.

În legislația penală a Ucrainei sunt reglementate două categorii de contrabandă: 1) contrabanda generală, atribuită la categoria celor din domeniul activității economice (Secțiunea 7 art. 201 din Codul penal al Ucrainei) și 2) contrabanda cu substanțe narcotice, psihotrope, analogele lor sau precursori, atribuită la categoria infracțiunilor din domeniul circulației substanțelor narcotice, psihotrope, a analogelor ori a precursorilor și alte infracțiuni contra sănătății populației (art. 250 Cod penal al Ucrainei)[5].

Legea nr. 86 din 10 aprilie 2006 privind Codul vamal al României [6] a delimitat contrabanda în mai multe infracțiuni separate, în funcție de obiectele ce au fost trecute peste frontiera vamală a României.

Conform legislației penale a Federației Ruse, la trimerile poștale internaționale pot fi comise următoarele trei infracțiuni: contrabanda, eschivarea de la achitarea plăților vamale, precum și exportul ilegal sau transmiterea ilegală a materiei prime, materialelor, utilajului, tehnologiilor, informației tehnico-științifice [8].

Codul vămilor din Franța cuprinde la Capitolul VI din Titlul XII „Dispoziții repressive”, reglementări cu privire la contrabandă și la alte infracțiuni vamale. Specific Codului vamal francez este distincția dintre contrabanda la importuri și cea la exporturi.

În Dreptul penal italian contrabanda este încriminată în Textul Unic al Legilor Vamale, astfel art. 282 prevede că: „contrabanda constă în sustragerea mărfurilor introduse sau scoase din țară, de la plata taxelor vamale și de la efectuarea controlului vamal”.

Potrivit jurisprudenței italiene, contrabanda nu presupune nici o înșelătorie, fraudă specifică, fiind suficientă dorința de introducere a mărfurilor pe teritoriul statului fără a se efectua controlul vamal. Tot jurisprudența a hotărât că în materie de participație, răspund pentru infracțiunea de contrabandă, fără nicio distincție între achizitorii de origine și cei succesivi, toți aceia care, chiar în afara zonei de vigilență vamală, sunt găsiți în posesia mărfurilor străine pentru care nu s-au plătit taxele vamale [7].

Legea vamală a Regatului Unit al Marii Britanii nr. 55/1987 în Capitolul XIV stabilește prevederi referitoare la infracțiunea de import ilegal, care a fost asimilată contrabandei.

În legislația penală a Germaniei, contrabanda este reglementată în Instrucțiunea Germaniei cu privire la impozite (*Abgabeordnung*) din 16 martie 1976 care enumeră drept infracțiuni vamale: „trecerea ilegală a frontierei, încălcarea prevederilor vamale și înșelăciunea vamală”. Ca și în dreptul englez, nu întâlnim denumirea expresă de „contrabandă”.

S-a constatat că motivele ce stau la baza săvârșirii infracțiunilor vamale la trimerile poștale internaționale sunt: ratele nejustificate de mari de impozite și taxe; nivelul scăzut de control fiscal și vamal; corupția în organele de control și de supraveghere; discrepanța dintre nivelul impozitelor și cel al tarifelor vamale, precum și situația economică, nivelul scăzut de bunăstare a cetățenilor. În aceste condiții, oamenii cu un nivel de trai sub minimul de existență se implică cu bună știință în afaceri ilegale. Obiecte de contrabandă ce încearcă a fi trimise prin intermediul trimiterilor poștale internaționale sunt numeroase și diverse, dar și foarte periculoase, cum ar fi: droguri, arme, valori culturale. Astfel nivelul răspândirii contrabandei atingând proporții periculoase.

Contrabanda, ca și celelalte infracțiuni vamale, poate fi privită sub două aspecte, și anume, cel național și cel internațional. Astfel, în primul caz, acțiunile de contrabandă prezintă pericol numai pentru un singur stat, iar în cel de al doilea caz sunt prejudiciate interesele a două sau mai multe state.

Infracțiunile vamale comise la trimerile poștale internaționale constituie infracțiuni cu caracter transfrontalier și transnațional. Din acest motiv, experiența de combatere a acestora prin mijloacele de drept penal din alte țări poate fi foarte utilă în cadrul optimizării procesului de combatere a infracțiunilor vamale comise la trimerile poștale internaționale în Republica Moldova.

Referințe:

1. Uniunea Poștală Universală
https://ro.vvikipedia.com/wiki/Universal_Postal_Union#Member_countries

2. *Regulamentul Poștei de Scrisori*, adoptat la Berna la 25.01.2005.
3. *Ghidul privind declararea și expedierea de către agenți economici a mărfurilor exportate prin intermediul trimiterilor poștale internaționale*
https://www.posta.md/files/Files/Legislatie/Ghid_vamal_iulie_2021.pdf
4. *Convenția Poștală Universală*, adoptată la Geneva la 05.08.2008.
5. Уголовный кодекс Украины. Киев, 5 апреля 2001 г., № 2341-III. В: *Голос Украины*, 19 июня 2001 г., №107(2607).
6. Legea 86 din 10 aprilie 2006. Codul vamal al României. În: *Monitorul Oficial al României*, Partea I, 19 aprilie 2006, nr. 350.
7. CÎRSTEA V. Infrațiunea de contrabandă. Aspecte procesuale de drept comparat. În: *Studium Legis*, 2009, nr. 6, pp. 19-23.
8. Уголовный кодекс Российской Федерации от 13 июня 1996, № 63-ФЗ. Принят Государственной Думой 24 мая 1996г., одобрен Советом Федерации 5 июня 1996 г. и подписан Президентом РФ 13 июля 1996 г. Вступил в силу 1 января 1997 г.
9. GASTON, Stefani, LEVRASSEUR, Georges, BAULOC, Bernard. *Drept penal general*. Deuxieme edition. Paris: Daloz, 1984, p. 34.
10. LACUSTA, Natalia. Elemente de drept penal comparat în materia infracțiunii de contrabandă. În: *Legea și viața*, 26 iulie 2012, p.26.